

Rovalan Setlementti ry.
Rovala-Opisto
Rovala 5
96100 Rovaniemi

17.8.2018

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö OKM/3/010/2018

MUUTOSPYYNTÖ/Hallituksen esitys eduskunnalle varhaiskasvatuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi ([HE 40/2018 vp](#)).

Rovala-Opisto järjestää nykyistä kasvatus ja ohjausalan tutkintoa/ kommunikation ja viittomakielisen ohjauksen osaamisalaa. Lausuntokierros on jo ohi, mutta pyydämme huomioimaan lakiesitystä eteenpäin viedessä kouluttamiemme ammattilaisten työllistymisen kannalta seuraavan merkityksellisen asian.

6. LUKU

Henkilöstö- ja kelpoisuusvaatimukset

28 §

Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Kelpoisuusvaatimuksena varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävään on kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto, sosiaali- ja terveysalan perustutkinto tai muu vastaava soveltuva tutkinto, joihin sisältyy tai joita on täydennetty riittävän laajoilla lasten hoidon, kasvatuksen ja opetuksen tutkinnoilla.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista soveltuvista tutkinnoista ja riittävästä tutkinnoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Yllä olevassa pykälässä säädetään lastenhoitajan tehtävänimikkeestä ja kelpoisuudesta. Kelpoisuus ehtoja määriteltäessä on tärkeää huomioida, että kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon tuottamissa perustutkinnoissa myös kommunikation ja viittomakielisen ohjauksen osaamisala, ammattinimike: kommunikation ja viittomakielisen ohjaaja (entinen viittomakielisen ohjauksen perustutkinto, viittomakielisen ohjaaja) tuottaa lastenhoitajan kelpoisuuden.

Asetus tulisi säätää asetus niin, ettei kommunikaation ja viittomakielen ohjaajan kelpoisuudesta jää mitään epäselvyyksiä. Kommunikaation ja viittomakielisen ohjauksen osaamisalassa on nykyisin kokonainen tutkinnon osa (40osp) varhaiskasvatuksesta (Lapsen kasvun ja hyvinvoinnin edistäminen) ja lisäksi kommunikaatiosta on kaksi kokonaista tutkinnon osaa.

Kommunikointikeinojen käyttö vuorovaikutuksen edistämässä kattaa kaikki erilaiset kommunikaatiokeinot tukiviittomista kuvallisiin kommunikaatiokeinoihin (PECS, Graafinen jne.) Lisäksi on viittomakielellä toimiminen- tutkinnon osa.

Monilla lapsilla ja nuorilla on kommunikoinnissa haasteita (kehitysvammaiset, autismin kirjo, huonokuuloiset, kuurot, kielen kehityksen erityisvaikeudesta kärsivät, maahanmuuttajat), joihin vain kommunikaation ja viittomakielen ohjaajilla on osaamista. Tämän ovat monet varhaiskasvatuksen työnantajat todenneet. Osa työnantajista katsoo, että myös Viittomakielisen ohjauksen perustutkinto on tuottanut kelpoisuuden lastenhoitajana toimimiseen. Osa työnantajista ei ole uskaltanut tehdä tätä linjausta, vaikka heidän mielestään em. tutkinto tuottaa tarvittavan osaamisen. Työnantajat antavat poikkeuksetta kiitosta viittomakielen ohjaajien puhetta tukevien ja korvaavien kommunikaatiokeinojen erityisosaamisesta.

On erittäin tärkeää, että lapset saavat kommunikaatioon tukea mahdollisimman varhain, jotta heidän kielellinen kehityksensä ja sosiaaliset taidot eivät jää jälkeen. Sujuva kommunikointi ja sosiaaliset taidot ovat lapsen kasvussa ja kehityksessä tärkein yksittäinen osa-alue. Kouluissa erityisen tuen määrä ja puheterapeuttien kasvaa koko ajan. Edellä mainitun lisäksi syrjäytymisen määrä olisi estettävissä, mikäli varhaiskasvatuksen parissa olisi riittävästi kommunikaation ja viittomakielen ohjaajia.

Jotta kommunikaation ja viittomakielen ohjaajien kelpoisuudesta ei jää ristiriitaa eikä epäselvyyttä on Kommunikaation ja viittomakielisen ohjauksen osaamisala mainittava tuottavan varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuuden.

Lakiin sisällytettäviin siirtymäsäännöksiin esitämme mainittavaksi, että myös Viittomakielen ohjauksen perustutkinto tuottaa kelpoisuuden varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviin.

Rovaniemi 17.8.2018

Mauri Ylä-Kotola
Rovalan Setlementti ry.
Hallituksen puheenjohtaja

Tarja Konola-Jokinen
Rovala-Opisto
rehtori